

ร่าง

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์

และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ด้วยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีอำนาจกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม ประกอบกับในสถานการณ์ปัจจุบันที่ประเทศไทยประสบภัยธรรมชาติอย่างร้ายแรง และต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จึงมีความสำคัญในการเผยแพร่และนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกัน แก้ไข และบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นหรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๖) (๒๔) และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการที่เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๗ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ วรรคสองมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการที่เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๗ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน” หมายความว่า เหตุใดๆ อันอาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้น และคาดหมายได้ว่าเหตุดังกล่าวอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายในชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้างและให้หมายถึงสาธารณภัยต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วย

“แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้” หมายความว่า แหล่งที่มาของข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่มีความน่าเชื่อถือ และสามารถใช้สาระสำคัญของข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อแจ้งข่าวหรือเตือนภัยเกี่ยวกับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินให้ประชาชนทราบ ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กรมทรัพยากรธรณี กรมอุตุนิยมวิทยา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายเพื่อทำหน้าที่ระงับยับยั้งภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และให้หมายความรวมถึงผู้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ข้อ ๒ ผู้ประกอบการทุกรายมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางและขั้นตอนที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ โดยเมื่อมีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น ให้ดำเนินการตามแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการที่ได้จัดส่งต่อคณะกรรมการตามข้อ ๘ อย่างเคร่งครัด

ในระหว่างที่ผู้ประกอบการยังไม่มีหรือยังไม่ได้จัดส่งแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินให้คณะกรรมการตามข้อ ๘ ในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการอาจมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติเพื่อเตรียมพร้อมในการป้องกันแก้ไขหรือบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นหรือคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตก็ได้

ข้อ ๓ ให้ผู้ประกอบการทุกรายประสานความร่วมมือกับเลขาธิการ พนักงานเจ้าหน้าที่ รัฐบาล หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชน และออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ เมื่อรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอ

การดำเนินการของผู้ประกอบกิจการทุกรายในกรณีที่มีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ให้เป็นไปตามประกาศฉบับนี้อ่างเคร่งครัด เว้นแต่มีเหตุจำเป็น คณะกรรมการอาจมีคำสั่งยกเว้นให้ไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ในบางข้อ

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับนับถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ส่วนที่ ๑

การเตรียมพร้อมของผู้ประกอบกิจการ

ข้อ ๕ ให้ผู้ประกอบกิจการทุกรายแจ้งรายชื่อผู้ประสานงานพร้อมข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อการติดต่อประสานงานในกรณีที่มีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินต่อเลขาธิการภายในเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการมีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงผู้ประสานงาน ให้แจ้งต่อเลขาธิการเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ข้อ ๖ ให้ผู้ประกอบกิจการทุกรายจัดเตรียมความพร้อมในการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อประโยชน์ในการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ซึ่งผู้ประกอบกิจการจะต้องจำแนกข้อมูลสำหรับแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงข่าวสารเพื่อทราบ ซึ่งได้แก่ ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงทั่วไปที่อาจมีผลสืบเนื่องหรือนำไปสู่ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น

(๒) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อการเฝ้าระวัง ซึ่งได้แก่ ประกาศหรือข้อมูลที่มุ่งหมายให้หน่วยงาน องค์กร หรือประชาชนเตรียมพร้อมและเฝ้าระวังภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

(๓) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อการแจ้งเตือน ซึ่งได้แก่ ประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ใดๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ที่เป็นการกำหนดให้หน่วยงาน องค์กร หรือประชาชนจะต้องปฏิบัติตามเพื่อการป้องกันหรือระงับยับยั้งความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ข้อ ๗ ให้ผู้ประกอบกิจการทุกรายจัดเตรียมความพร้อมสำหรับการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ โดยการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ให้กระทำด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางเสียง ซึ่งได้แก่ การอ่านคำแถลงการณ์ การบรรยายลักษณะเหตุการณ์ หรือวิธีการปฏิบัติตนของประชาชนในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น

(๒) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางภาพ ซึ่งได้แก่ การออกอากาศภาพหนังสือแถลงการณ์ที่แสดงให้เห็นและสามารถอ่านได้อย่างสะดวก การออกอากาศภาพล่ามภาษามือ เป็นต้น

(๓) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางตัวอักษร ซึ่งได้แก่ การออกอากาศคำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง เป็นต้น

(๔) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยด้วยวิธีอื่นๆ เช่น สัญลักษณ์หรือสีที่สามารถทำให้คนพิการหรือคนด้อยโอกาสสามารถเข้าใจความหมายนั้นได้ เป็นต้น

ข้อ ๘ ให้ผู้ประกอบการทุกรายจัดทำแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินและส่งให้คณะกรรมการเพื่อทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

แผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง จะต้องเป็นแผนปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย เงื่อนไขใบอนุญาต คำสั่งของเจ้าหน้าที่รัฐที่มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาเหตุตามกรอบจรรยาบรรณของสื่อสารมวลชน

ผู้ประกอบการทุกรายจะต้องทบทวนแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง และจัดส่งให้คณะกรรมการทราบเป็นประจำทุกปีเพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกัน แก้ไขหรือบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒

การปฏิบัติตนของผู้ประกอบการ

ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ข้อ ๙ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินให้ผู้ประกอบการดำเนินการตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๐ หากรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมิได้ร้องขอตามข้อ ๙ ให้ผู้อำนวยการสถานีหรือประธานโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยแล้วแต่กรณี ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจจากผังรายการที่ออกอากาศอยู่เพื่อเข้าสู่การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ

การใช้อำนาจดุลยพินิจตามวรรคแรก จะต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะหรือ คาดหมายได้ว่าเหตุดังกล่าวอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายในชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของ ประชาชนในวงกว้าง และอยู่ภายใต้กรอบจรรยาบรรณของสื่อสารมวลชน

ข้อ ๑๑ การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบจะต้องเป็นการรายงาน ข้อมูลที่จำเป็นจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และไม่ก่อให้เกิดความตระหนกตกใจแก่ประชาชน ทั้งนี้ สำหรับการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยพิบัติในกิจการโทรทัศน์จะต้องออกอากาศ คำบรรยายเป็นอักษรวิ่งเพื่อแจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบเป็นอย่างน้อย

การรายงานข้อมูลในลักษณะการเตือนภัย ห้ามนำเสนอข้อมูลในลักษณะเป็นการ แสดงความคิดเห็น เว้นแต่ จะเป็นความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ หรือนักวิชาการที่มีความรู้และความ เชี่ยวชาญในเหตุดังกล่าว

การรายงานข้อมูลในลักษณะเป็นการถ่ายทอดเสียงจากผู้สื่อข่าวในท้องที่ หรือ เจ้าหน้าที่ หรือผู้ประสบภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินโดยตรงในสถานที่เกิดเหตุ ไม่ว่าจะทางโทรศัพท์หรือการ ถ่ายทอดสดจะต้องมีการบันทึกชื่อของผู้ให้ข้อมูลและจะต้องไม่เป็นการรบกวนการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่นั้นๆ

การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยไม่จำเป็นที่จะเป็นการรายงานสดหรือไม่ก็ตามให้ ผู้อำนวยการสถานีหรือผู้มีหน้าที่ควบคุมรายการของแต่ละช่องจัดการออกอากาศ การสัมภาษณ์ หรือ การกระทำการใดๆ หากเห็นว่าการออกอากาศนั้น ๆ จะเป็นการสร้างความตระหนกตกใจแก่ประชาชน

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบกิจการและผู้อำนวยการสถานีจะต้องรับผิดชอบในกรณีการออกอากาศ แจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนที่ก่อให้เกิดความเสียหายของประชาชน เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการ กระทำดังกล่าว ตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วยและได้ใช้ความระมัดระวังในการป้องกันตามหลักแห่ง จรรยาบรรณวิชาชีพแล้ว

ส่วนที่ ๓

การดำเนินการภายหลังภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินสูงสุด

ข้อ ๑๓ ให้ผู้อำนวยการสถานีแจ้งข่าวการประกาศยกเลิกสถานการณ์ตามข้อมูลหรือคำสั่งจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

ข้อ ๑๔ ให้ผู้อำนวยการสถานีแจ้งข้อมูลการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีเกิดภัยพิบัติ ให้คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวัน หลังจากได้รับประกาศยกเลิกสถานการณ์ตามข้อมูลหรือคำสั่งจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) รายชื่อผู้รับผิดชอบของรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐในกรณีที่มีการร้องขอให้ออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชน พร้อมด้วยวิธีการร้องขอโดยสังเขป

(๒) ผังรายการในการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ

(๓) เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชน เช่น หนังสือขอความร่วมมือประกาศข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐ เอกชน หรือประชาชน เป็นต้น

(๔) เอกสารอื่นใดตามที่คณะกรรมการร้องขอ

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ๒๕๕๕

พันเอก

(นที ศุกลรัตน์)

ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
ปฏิบัติหน้าที่แทน ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ